

Бобораҳим МАШРАБ

МАБДАЙИ НУР

Сайланма (ғазаллар ва мустазодлар).

«Фан»

1994

Нашрга тайёрловчилар: *Г. НИЕЗОВ. Қ. АҲМЕДОВ*

Масъул муҳаррирлар:

Филология фанлари номзоди *Ҳасанхўжа МУҲАММАДХЎЖА ўғли,*

Филология фанлари доктори, профессор ва шарқшунос *И. АБДУЛЛАЕВ,*

шарқшунос *Маҳмуд ҲАСАНИЙ*

Ушбу тўпламга машҳур мутасаввиф шоир Бобораҳим Машрабнинг шу кунгача муаллифлиги баҳсли бўлиб келган «Мабдайи нур» (баъзи мутахассислар «Мабда ун-нур» ҳам дейишади) асарига кирган ғазал ва мустазодларидан бир қисми киритилган.

ДАРД АҲЛИНИНГ СУЛТОНИ

*Азалдин мен дили гамгин халойиқ хайлини севдим,
Шаҳид қонин сипқормиш шаҳанишоҳлардин орим бор.
Машраб*

Ўзбек ва бошқа туркийзабон халқлар адабиётида ўзининг оташнафас, халқчил шеърлари билан кенг шуҳрат топган мумтоз ўзбек адабиётининг улуг намояндаларидан бири Бобораҳим Мулла Вали ўғли Машрабдир.

Машраб тахаллуси билан ёзилган унинг содда ва равон тилда ҳамда исёнкор руҳдаги асарларини ўқиган ё эшитган шеър шайдоси дарҳол уларни ёдда сақлаб қолишга ҳаракат қилади. Шоирнинг жозибадор шеърлари билан айтиладиган қўшиқлари тингловчининг кўнгил мулкидан мустаҳкам ўрин олади.

Машрабнинг саргузаштларга бой ҳаёт йўли, маълум даражада зиддиятлардан ҳоли бўлмаган ижодий фаолияти у ҳаётлик давридаёқ турли тарих ва тазкиралардан ўрин олиб, китобхон ва тадқиқотчиларни ҳамон мафтун этиб келмоқда.

Бобораҳим Машраб ҳақидаги дастлабки ёзма маълумот унинг замондоши — самарқандлик олим ва мударрис Бадехо Малехо томонидан тузилган «Музаққир ул-асҳоб» («Сухбатдошлар тазкираси») номли асарда учрайди. Шунингдек, ўтмишда бирин-кетин юзага келган Зиёвутдин Боғистонийнинг «Тазкирайи қаландарон», Абдулмуталлибхўжанинг «Мажмуайи Фаҳмий», Ҳакимхонтўранинг «Мунтахаб ут-таворих» («Сайланма тарихлар»), Мирзо Олим Мушрифнинг «Ансобус-салотин ва таворихи хавоқайин» («Султонлар насл-насаби ва хоқонлар тарихи»), Мажзуб Намонгонийнинг «Тазкиратул авлиё» каби кўлёзма, тошбосма китоблари орқали бизгача етиб келган қатор асарларда шоир Машраб ҳақидаги озми-кўпми маълумотлар учрайди. Инқилобгача ва ундан кейинги вақтларда Н.И.Веселовский, Пантусов, Х.С.Ликошин, В.Л.Вятыкин, И.Аҳмедов, И.Султонов, П.Шамсиев, Карцев, Ғафур Ғулом, А.Ҳайитметов, А.Абдуғафуров, М.Зокиров, Э.Шодиев, И.Абдуллаев, О.Носиров ва бошқа олимлар Машраб асарларини топиш, уларни ўрганиш, нашр этиш ва биографиясини тадқиқ қилиш борасида

маълум ютуқларни қўлга киритдилар. Юқоридаги манбалар асосида шоир таржима ҳолини қисқа қуйидагича баён қилиш мумкин.

Бўлажак оташнафас шоир Машраб қўл кучи билан бўз тўқиб, шу орқали тирикчилик қилувчи Мулла Вали ва Биби Салималар оиласида 1640 пилда Наманган шаҳрининг Маддоҳон гузарида таваллуд топган. Машраб кейинчалик ёзган ғазалларида ўзининг наманганлик эканлигига ншора қилиб, қатор қуйидагича таржимаи ҳолга оид мазмундаги мисраларни ёзиб қолдирган. Чунончи:

*Ғазна, Наманган ичида юрди Раҳимбобо сўраб,
Топмади бир ҳодисни, толиби раҳбар ўзум.*

*На малакман, на фаришта, мен ҳам одам наслидин,
Мен таваллуди ўшал фарзанди Намонгонийман.*

*Наманган шаҳридин кетсам, мени йўқлар кишим борму,
Ғариблик шаҳрида юрсам мени йўқлар кишим борму,*

ва бошқа яна қатор мисолларни келтириш мумкин.

Ёш Раҳимбобо маҳаллий домла қўлида илк сабоқни олгач, илм-маърифатда Наманганда донг таратган Мулло Бозор охунд қўлида таълим-тарбия кўради, шу даврдан ижодий ишга киришиб, Умам, Маҳдий, кўпроқ Машраб таҳаллуслари билан ўзбек ва форс-тожик тилларида шеърый асарларни ярата бошлайди.

Сўнгра устози мулла Бозор охунд чмаслаҳати билан Намангандан Қашқарга бориб, ўз даврининг нуфузли уламоларндан Офоқхўжа эшон даргоҳида «бир пўстинни етти йил кийиб» хизмат қилиб, билим олганлиги маълум.

Машрабнинг шахсий-оилавий ҳаёти ҳақида фикр юритганда, манбалар унинг уйланмай ўтганлигини қайд этганлигини кўрсатиб ўтиш керак. Бу ҳақда 1911 йилда Ўрта Осиё археологлари илмий жамиятида қилган маърузасида Пантусов юқоридаги масала бўйича ўз мулоҳазаларини баён қилган. Шу манбада таъкидланишча, Машраб уйланмаган, ундан зурриёд қолмаган, аммо унинг синглисидан Нормуҳаммадхўжа ва Иноғомхўжа исмли икки ўғил фарзанд қолганлигини маълум қилган.

Машраб ўз ғазалларида ёзишича, «кўҳ-бакўҳ, саҳрома саҳро кезиб» кўпгина ўлка-юртлар, шаҳар-қишлоқларни қаландарларга бош бўлиб кезиб чиққан. У Қашқарда Офоқхўжа ҳузурида қаттиқ тан жазоси, яъни: «эрлик иқтидоридан» маҳрум қилиниб, бу даргоҳдан қувилгач, у дастлаб онасининг зиёратига келиб, сўнг Андижон, Ўш, Хўжанд, Тошкент, Сайрам, Туркистон, Бухоро каби қатор катта-кичик шаҳар, туманларда бўлиб Аҳмад Яссавий, Баҳоуддин Нақшбанд каби азиз зотларнинг қадамжоларини зиёрат қилиб, Маккага бормоқчи бўлади. Аммо негадир:

*Ёрсиз ҳам бодасиз Маккага бормоқ не керак,
Иброҳимдан қолган ул эски дўконни на қилай?*

*Урайинму бошимма саккиз биҳишту дўзахин,
Бўлмаса васли манга, икки жаҳонни на қилай?*

деб сафар йўлини Балх томонга буради ва у ерда баъзи «беадабликлар»: содир қилгани учун юрт ҳукмдори Маҳмудбий Қатағон томонидан 1711 йилда дорга осиб ўлдиришга фармон берилади. Машраб қўлларини боғлаб ўлимга олиб кетмоқчи бўлган жаллодларга мардона боқиб, шундай дейди:

*Чун қўлим бирла оёғим боғламоқ ҳожат эмас,
Ман ўлимга розиман чун турғали тоқат эмас.*

*Мунча шиддат бирла бошим кесгали зўр айлама,
Баски одам қони тўкмак санга ҳам тоат эмас.*

*Чун муборак бўлсун, эй Машраб, қизил қонинг сени,
Хўб иш бўлди сенга жон берганинг офат эмас.*

Машрабнинг адабий меросида асосан ғазал, мухаммас, мураббаъ каби шеърӣ жанрлар кўп учрайди. Адабиётшунос Фитратнинг ёзишича, ўзбек адабиёти тарихида Машраб мустақод жанрида энг кўп ижод қилган шоирларнинг биридир. Шунингдек, Имом Ғаззолийнинг «Қимёи саодат», Жалолиддин Румийнинг «Маснавийи маънавий» асарлари «Кимё» ва «Мабдайи нур» («Нурнинг келиб чиқиш жойи») номлари билан Бобораҳим Машраб томонидан ўзбек тилига ўтирилган.

Шоирнинг адабий мероси турли йилларда хрестоматия, ўқув қўлланмалари, алоҳида нашрлар орқали нашр қилиниб келинаётган бўлса-да, маълум сабабларга кўра, унинг «Қимёи саодат» ва «Мабдайи нур» номли йирик ҳажмли асарлари ҳануз китобхонлар мулкига айланганича йўқ. Бунинг сабабларидан бири уларнинг аввало диний руҳ билан суғорилганлиги бўлса, иккинчидан айрим олимлар бу асарларнинг муаллифи Бобораҳим Машраб эканлигига шубҳа билан қараб келдилар. Бу шубҳали фикрни илк бор рус археолог-тадқиқотчиларидан В.Вяткин Машрабнинг асарларига эмас, ҳатто унинг тарихий шахс эканлигига ҳам шубҳа билдириб, профессор А. Э. Шмидт шарафига шогирдлари томонидан бағишланган илмий тўпламга киритган «Фарғоналик мистик шоир — девонаи Машраб» номли мақоласида шундай мулоҳазаларни ёзган: «XVII ва XVIII аср бошларидаги Фарғона тарихида мистик Машрабнинг оригинал фигураси кўзга ташланади. Афсуски, унинг таржимаи ҳоли мутлақо номаълум.

Шу даврларга оид ва бошқа хил мусулмон манбалари унинг таржимаи ҳолини ёритиш у ёқда турсин, ҳатто у ҳақда мутлақо маълумот бермайди. Бу ҳол Машраб тарихий шахс эмас, балки афсонавий сиймо, у ҳақдаги қисса бир уйдирмадап иборатдир», деган.

В. Вяткиннинг бундай шубҳали қарашлари профессор Фитрат томонидан далиллар билан кескин рад этилади. Чунончи, Фитрат Машраб ҳақида маълумот берувчи XVII—XVIII асрларда ёзилган «Музаккирул-асҳоб», «Мажмуани Фаҳмий, «Мунтахабут-таворих» каби бир неча манбаларни далил сифатида келтиради.

В. Вяткин «Мабдайи нур» Бобораҳим Машрабники эмас, бошқа бир муаллифники бўлса керак, деб тахмин қилади.

Фитрат бу даъвони ҳам мисоллар билан рад этади. Фитрат «Мабдайи нур» номли машҳур асарни Машраб Офокхўжанинг таклифи билан шу даргоҳда туркий-ўзбек тилига форсийдан ўтирилганлигини «Мабдайи нур»дан олинган қуйидаги мисралар билан исботлашга ҳаракат қилган. Фитрат қуйидаги мисраларни келтиради:

*Етушти Машраб ўшал кун «Мабдайи нур»га
Валийи Хўжайи Офоқ шоҳни ҳимматидандур,*

деса, биз шунга яқин фикрни «Мабдайи нур»дан кўплаб келтиришимиз мумкин. Чунончи:

*Нидо келди, эй Машраб талабдин узма умидинг,
Очилди «Мабдайи нур»и ҳақиқат нуктадонийман.*

Афсуски, йигирманчи йилларда бошланган бундай мунозарали, чалкаш фикрлар кейинги йилларда яратилган Ғафур Ғуломнинг «Икки Машраб», В.Абдуллаевнинг «Ўзбек адабиёти тарихи» каби мақола ва дарслик асарларида давом этиб, ҳатто унинг айрим мухаммаслари ҳам шубҳа остига олинди. Бундай фикрни олға сурувчи муаллифлар юқорида тилга олинган В.Вяткин, А.Фитрат мақолаларига ўз муносабатлариини билдирмасдан, қатъий ҳукм чиқариб, «Мабдайи нур» каби асарлар Машраби Соний таҳаллусли муаллифга тегишли бўлиб, уларни Бобораҳим Машраб қаламига мансуб дейиш иснод дейиш даражасига бориб етдилар. («Икки Машраб», «Қизил Ўзбекистон» газетаси, 1959 йил, 12 июл.)

Бундай мунозарали қарашларга Беруний мукофоти совриндори, профессор И.Абдуллаев, таниқли машрабшунос олим, филология фанлари номзоди Муҳсин Зокировлар сўнгги йилларда ёзилган мақолаларида ишончли далиллар орқали жавоб бериб, «Мабдайи нур» ва «Кимё» асарлари ҳеч шубҳасиз Бобораҳим Машраб қаламига мансубдур, деган фикрни исбот этдилар.

Бинобарин, эндиликда мазкур асарларни нашр этиш, тадқиқ қилиш вақти етди. Улардаги фалсафий-ахлоқий қарашлар бугунги кун китобхонларини маънавий камолот сари юксалтиришда муҳим манбалардан бўлиб хизмат қилиши шубҳасиздир.

«Мабдайи-нур» асари ҳақида илк мулоҳаза юритган адабиётшунос М. Зокиров шундай фикрларни баён қилади:

«Мабдайи нур» асосан Жалолоддин Румийнинг «Маснавий»си таъсирида ёзилган.

«Мабдайи нур» куйидаги тартибда битилган: асарнинг бошланиш қисмида Жалолоддин Румийнинг «Маснавий»сидан илк байт олинган ва шу илк байт шарҳи сифатида кириш қисми ёзилган. Бундан кейин шу «Маснавий»дан турли байтларни сайлаб олиб ҳар бир қисмнинг бошланмасига битилиб, ундан кейин Машрабнинг ўзи шу байтларнинг шарҳи сифатида турли диний-афсонавий, ахлоқий ҳикоятларни берган.

«Мабдайи нур» 176 та диний, афсонавий, ахлоқий ҳикоятлардан, 30 та таълимий парча, 35 та ғазал, 2 та ўзбекча, 1 та арабча мустазоддан иборат.»

Мазкур, маснавий усулида битилган «Мабдайи нур» ўз характери билан Саъдийнинг «Бўстон», Алишер Навоийнинг «Ҳайратул-аброр»ларидагидек фалсафий-ахлоқий йўналиш мазмунида.

«Мабдайи нур» Жалолоддин Румийнинг «Маснавийи маънавий» асаридаги машҳур:

*Бишнав аз най чун ҳикоят мекунад,
Ва аз жудойиҳо шикоят мекунад*

мисралаи байтини эркин таржима шарҳий баёнини беришдан бошлайди.

Чунончи, юқоридаги байт баҳонасида:

*Англагил най не ҳикоятлар қилур,
Ким жудолигдин шикоятлар қилур,
Най вужуди орифий биллоҳдур,
Чиқса найдин ҳар садо доно билур,
Ҳар замон найдин чиқур савту садо,
Бас қулоқ солсанг бариси бир нидо.
Хайру шарни он қадар таҳқиқ қил,
Эй Аминиддин мани пандимни бил.
Саргарон айлар сани кибру гурур,
Гарчи мунда билмасанг марг билдирур.*

«Мабдайи нур»даги дастлабки ушбу мисраларда Бобораҳим Машраб ўзининг фалсафий-тасаввуфона қарашларини ифодалаб, инсон билан яратувчи Оллоҳнинг асли бир воҳид, лекин инсон вужуди бир най бўлиб, унга жон яширинган. Ўз аслидан ажраган руҳ — жон яна ўша вужуди мутлақ билан бирлашиш, васлига восил бўлиш шавқида найдан нолакор садолар чиқади. Муаллиф фикрни давом эттириб, бизга номаълум Аминиддинга насиҳат қилиб, хайру шарни таҳқиқ қилишга даъват қилади. Шунингдек, инсон беш кунлик ёруғ дунёдаги умрида кибру ғурурга берилмаслигини уқтиради. Асарда бундай ахлоқий-фалсафий қарашлар кўплаб учрайди. Бу хилдаги фикрлар асар таркибига сингдириб юборилган ғазал-мустаназодлардаги мисраларда ҳам ёрқин кўзга ташланади. Жумладан қуйидаги:

*Сақардин ҳам батардур марди ноқобил била юрмоқ,
Агар мард топмасанг, лозим эрур узлатда ўлтурмоқ.*

Яъни, сафарда, ҳаётда ноқобил одам билан ҳамроҳ бўлиш дўзахдан ҳам қаттиқ азоб берувчи сақарга дучор бўлмоқ билан баробар. Агар яхши, мард инсон топилмаса, узлатда ўлтирмоқ афзал, дейди.

Бир қатор ғазалларида кибру ҳаволи — такаббур кишилар кораланади. Чунончи:

*Такаббур аҳлига зинҳор салом алик демай ўтгил,
Аларни бошича бу деви малъунни ҳавоси бир.*

Бу хилдаги мисолларни кўплаб келтириш мумкин. Уларни Машраб турли ўхшатиш, талмиҳ, тазод каби қатор бадий тасвирий воситалар билан беаган. Ушбу ғазал, мустаназодларни ўқиган китобхон, улардан маънавий озиқ олиш билан бирга юксак бадий завқ ҳам олади. Ушбу сайланма шеърларни ўз бисотларидаги қўлёзма асосида нашрга тайёрлаган мумтоз адабий меросимиз муҳиблари ўз касбу корлари бошқа соҳалар бўлган Гулмурод Ниёзов ва Қўлдош Аҳмедовлар «Мабдайи нур»дек асардан олинган шеърини намуналар билан китобхонни таништиришдек хайрли ва шарафли вазифани ўз олдиларига қўйишган. Унинг ютуқ ва нуқсонлари ҳақида одил китобхон ва мутахассислар ўз фикр-мулоҳазаларини билдирадилар деган умиддамиз.

Ҳасанхўжа Мухаммадхўжа ўғли

* * *

Адамдин ҳар киши дунёга келди ул мусофирдур,
Қадамни раҳнамосиз қўймагин, бу йўл хавотирдур.

Қўлунгдин ҳарна кетса, бўлмагин зинҳор ранжида,
Агарчи мунда кор омад эмас, маҳшарда дастгирдур.

Ярим арзанча хас кўзинга тушса, нуруни элтар,
Таъаллуқ мўйе бўлса шерни пойига занжирдур.

Киши олуда рўларга дилини бермасун ҳаргиз,
Бу йўлда бир нафас ғофилки, бўлди мард дилгирдур.

Талабда эътиқоди том бўлса, банда ул мўъмин,
Агар сидқинг дуруст бўлса, Худо ҳар ерга ҳозирдур.

Улувҳиммат азизни хокига бошингни урмангми,
Аларни доманини гарди минг иймонга иксирдур.

Дилингга жой берма ғайриларни меҳрини холо,
Агар бир соате бўлса, талабда мисли нодирдур.

Кирибсан Мабдайи нури ҳақиқат баҳрига Машраб,
Гуҳар келгайму ё дастингга ё бир санги тақдирдур.

* * *

Ҳижоб роҳидин берун бўл, эмди мисли анқосан,
Малойиклар санга муҳтож эрур, бир нури аълосан.

Бу суратдинким ўтдинг, Каъбаи мақсуд эрур жойинг,
Ҳақиқат маҳзарида ояти «Инно Фатаҳно»сан.

Дилингда нур пурро-пуру дийданг йўқки, кўрдундук,
Агар ўз жавҳарингни изласанг монанди кимёсан.

Ҳақиқат тахтини жўёнисан, омода бўлган давр,
Етушмас сояйи покинга жабрили Каъбатуллосан.

Нидои фазли «Оманно» мусаллам келди зотингга.
Мақоми «Кунту канзан махфиан» баҳрида яктосан.

Ҳама мавжуд эрур сандин ки, зулматдин ҳижобинг бор,
Вагарна жинсиятни изласанг монанди Мусосан.

Жаҳон зулмонидур ҳар кимки дил берса куяр охир,
Тузат болу парингни толиби Фирдавси маъвосан.

Ҳақиқат раҳмати сандин узоқ эрмастур, эй банда,
Ўзингни билсанг аммо, жавҳари дунёву уқбосан.

Ҳазоинҳойи олам ҳимматинг олдида бир хасдур,
«Сақоҳум Раббуҳум» ичган шароби антаҳуросан.

Жаҳон оииасисан ташлагин олудаликларни,
Бу ғурбат зангидин чиққон замоне мисли Исосан.

Ҳидоят кўчасида жон тасаддуқ айла, эй Машраб,
Назар қил Мабдайи нурига муштоқи шу дарёсан.

* * *

Имонни равнақи ҳар бандани ул раҳматидандур,
Тажаллийи азал ҳар кишининг ниятидандур.

Дилингни узма ҳаргиз ул Муҳаммад исми покидин,
Бу йўлни мартабаси жавҳари шаръи паямбардур.

Шукр дегинки, Худо мўъмин айлади содиқ,
Агарчи ғарқи гуноҳдур, Расулни умматидандур.

Кимики мартабаи узлатга жо топти,
Жаҳонда Каъбаи мақсуд ани фазалидандур.

Шуъои мартабаси Аршга етса ажаб эрмас,
Карамни баҳрига етмоқ мардни ҳимматидандур.

Бу йўлда қурбат излай десанг, ибодат қил,
Ки яхши қулни баҳоси камоли хизматидандур.

Ҳадиси бобарокоти набийи Аҳмади Мухтор,
Паямбар айтдики, ҳар кимга ганж ибодатдандур.

Нишатастгоҳи фанодиндур баҳри Мабдайи нур,
Азални Машрабиға ғайб башоратидандур.

* * *

Иймонни равнақи соҳиб дуони равнақидандур,
Гадони ҳурмати ҳам подшоҳни ҳурматидандур.

Етушса на шак умматни Аршга боши,
Бул ҳам натижаи ул Мустафони ҳурматидандур.

Шу тақво бирла етушмак мутобақатдин бил,

Абу Бакру Умар, бовафони ҳурматидандур.

Расулни ҳам нафси ҳомиъ «Каломуллоҳ»,
Камоли шафқати Усмону Муртазони ҳурматидандур.

Набийни дийдасини нуридур ул икки имом,
Тариқи ҳамма Ҳайрунносни ҳурматидандур.

Саломат аҳлини жонию халқни дармони.
Бу нисбат аслиси Мусои расони ҳурматидандур.

Умидвор бўл, эй банда, шикаста дилдурсан,
Тариқи роҳ ўшал раҳнамони ҳурматидандур.

Етушти Машраб ўшал кун Мабдайи нурга.
Валии Хожа Офокшоҳни ҳурматидандур.

* * *

Гунаҳлика бандаман вақти такаллумда забоним йўқ,
Сени лутфингга қочтим, сандин ўзга меҳрибоним йўқ.

Эшитдим, айди Пайғамбар тазаррулик керак уммат,
Амалдин, илмидин бебаҳра қолдим, соябоним йўқ.

Намозу рўзани бу йўлда ғафлат бирла ўткардим,
Нечук эмин бўлурман, дил аро ҳаргиз гумоним йўқ.

Зшитдим фазлидин «Лотақнату мин раҳматуллоҳни»,
Сани ваъдангга жон берсам мани ҳеч ормоним йўқ.

Илоҳо, вақти рихлат содиқул-қалблар қатори қил,
Бир отинг Ламязалдур, сандин ўзга меҳрибоним йўқ.

Насими қатраи лутфинг нурга еткурди хунсони,
Талабда аввалу охир санингдек роздоним йўқ.

Агарчи бандаман, воҳидлигингга борман иқрор,
Ҳамани шоҳи сансан, ўзга бир шоҳи жаҳоним йўқ.

Ҳамани киштиға еткур карамдин Мабдайи нуре,
Деди Машраб, бу йўлда мундин ортиқ достоним йўқ.

* * *

Ҳақиқат йўлига кирган киши ҳаргиз бало кўрмас,
Буроқи сидқ мингон ҳеч вақт лағшиши по кўрмас.

Ҳама расволигу худбинликдиндур агар билсанг,
Кимики, ўзини кўрди, сира нури Худо кўрмас.

Жаҳон асбобидин ҳар ким кўторди дилни Адҳамдек
Агар ул Машрику Мағрибга борса, ранжи роҳ кўрмас.

Ризоҷў халқни хоки Каъбадур, дийдангга суртмайми?
Кимики, рост бўлди, асли дунёда бало кўрмас.

Талаб дарёсига банддур ўшал бинандани жони,
Иймондин ўзга қобил мард дигар муддао кўрмас.

Қазога рози бўлгонларни сан бошдин айлангин,
Бошига кўҳ тушса толиби содиқ азо кўрмас.

Қиёмат фикрини дунёда қилгон аҳли собирлар,
Шафоат баҳридин саршор эрур ҳаргиз жафо кўрмас.

Деди Хайрул — башар аҳли иймонларни нишони бўл,
Бировни пойига захми тикон ўрса раво кўрмас.

Яқинҳойи ду олам Машрабинга Мабдайи нурдур,
Маризи бетазарру ҳеч дардига даво кўрмас.

* * *

Ўзингдин ахтар иймон нурини, кўп дарбадар бўлма,
Рафиқи бад балои жон эрур, сан ҳамсафар бўлма.

Қўлингдан келмас ишни айтма беҳуда, қилурман деб,
Мусайламдек, мабодо кўрқамен, аҳли сақар бўлма.

Жаҳаннамни қулидур, деди Аҳмад, аҳди ёлгон халқ,
Хиёнат ҳам забундур, ҳеч кишига бад назар бўлма.

Тамоми дийдаларга тўтиёдек жо бўлай десанг,
Бу йўлда роздон бўлгин, ҳар нечук домон ба сар бўлма.

Киши каж йўлга кетса, гар қўлингдин келса қайтаргин,
Қўшилуб аҳли исёнларга сан ҳам роҳбар бўлма.

Абас ўткарма умрингнн, талаб бозорига киргин,
Амал қилгин мисоли сан дарахти бесамар бўлма.

Йўлунгда учраса носеҳ, ҳақиқат йўлига солор,
Ки нусратбахшдек сан йўл юрарда гўши кар бўлма.

Ҳақиқатҳои иймондур азални Мабдайи нури,

Бу йўлда уқбалар кўпдурки, Машраб беҳабар бўлма.

* * *

Адам мулкига келдинг сан, кўмилмоғ эмди суннатдур,
Кимини хотирига келди марг, неку тариқатдур.

Нафас борича ургин дасту по, шояд қутулгайсан,
Белингни икки ердин боғла, толибга қиёматдур.

Баланд овозалардин ибрат олманг ҳар нечук бўлди,
Ҳамани мақсудини барҳам урган гарди нахватдур.

Улуғ даргоҳ эрур, ҳеч ким эмастур ганжидин навмед,
Бу йўлда интизори анга ҳафтоду ду миллатдур.

Гузаргоҳи фанода ҳар киши кишт айлади элтти,
Зироатсиз кишини тўшаси дард бирла ҳасратдур.

Бировни бағридур чоку бировни йўқтур парвойи,
Ғами уқбони тортар хавфи кўбтур, кимки умматдур.

Одамни яхшиси хушбўй гулдек, жон ҳузур айлар,
Ани домонини гарди ҳазорон хешти жаннатдур.

Қаманде солалук мақсуд, токи қўлга киргай деб,
Талабда дасту по урманг, толиб, дам ғаниматдур.

Азизлар ўтдилар, ман мунда расво, беҳабар қолдим,
Жаҳонни обрўйи сояйи соҳибнасихатдур.

Тариқат гавҳаридин нури жон афзун бўлур доим.
Жадални илгарироғидин айламанг дам ғаниматдур.

Улуғ дарёдасан Машраб, кўторгин Мабдайи нури,
Худони нурини билсанг, асл толибларга суннатдур.

* * *

Ахир коринг нечук бўлғай, бу йўлда беҳабар йиғла,
Ҳама хок ичра жо бўлди, кўпиб шому саҳар йиғла.

Агар маҳшарда гўрдин сурхрў бўлиб кўпай десанг,
Қаддингни ҳам қилиб, даргоҳга бош ур, бештар йиғлал.

Ёнингдин шермардлар кетди, ҳаргиз ибрат олмайсан,
Кел, эй фарзанди қобил, нола қил, доғи падар йиғла.

Хабар топмай жаҳондин борасан пешомадингдин ҳайф,
Йўлунг устида тушти сад гиреҳи нур уқбалар йиғла.

Саҳл обе эмастур, қатраси монанди гавҳардур,
Қиёмат обрўйини изласанг хуни жигар йиғла.

Кимики, оби чашми йўқ, қўяр Ҳақ чашмига дўзах,
Ёпар айбингни охир, мунда доим навҳагар йиғла.

Гўристонингни шамъидуру, иймонингни нуридур,
Падар кетди, санам кетмоқчисан, жони писар йиғла.

Эшакни ёлидек сакқол оқарди, кирмадинг йўлга,
Бу хористонга балчиғ кўпдур, эй пирхар йиғла.

Жунун саҳросидур ошиқларига Мабдайи нури,
Агар дарёни ютсанг, Машрабо, сан ташнатар йиғла.

* * *

Юкунгни ташла йўлга бефаросат корвондин қоч,
Насихат англа мандин, фитнайи охир замондин қоч.

Мабодо тушмагайсан дона дарди доим дўзахга
Ҳамани барҳам ургин, мисли Адҳам ошнодин қоч.

Замона ҳодисотига улангон халқ кўрар офат,
Неча офатга бошлар, сайъ қил бори гарондин қоч.

Талабда по бараҳна халқини парҳези яхшидур,
Дуруст қил ихлос йўл устида турган балодин қоч.

Насихат айлар эрди, хайли асҳобига пайғамбар,
Баданда токи жон борича даст ўргин, ёмондин қоч.

Замонасозийи мардум сани йўлдин қўяр охир,
Буларга банд бўлма, суҳбати хурду калондин қоч.

Иймонни равнақини кам қилур ноқисға ул бергон,
Балойи ногаҳондурсан, балойи ногаҳондин қоч.

Агар сармоёи ул Мабдайи нур дилдадур, Машраб,
Талабни пеш тутгин, мардуми номехрибондин қоч.

* * *

Сақардин ҳам батардур марди ноқобил била юрмоғ,
Агар мард топмасанг, лозим эрур узлатда ўлтурмоғ.

Замиринг розини ҳар ношиносо мардега очма,
Паямбардин қолибдур ғайридин асрор ёшурмоғ.

Иймонни мағзи йўқлар маърифатдин холи қилгандур,
Жазоси шул мунингдек телба касни хок ёшурмоғ.

Амалсиз халқни оламда «Каланъом» деди Холиқ,
Самарсиз чўбни меъёри шул, оташда куйдурмоғ.

Тариқи бандалик шоистаи иймонга мўлдур,
Аластни хамрини ичган киши бир ваъдаға турмоғ.

Жаҳон зиндонига ҳар кимки беғамдур, эмас мўъмин,
Тариқи бандалик шулдур у кўздин қонлар оқузмоғ.

Кўзингни ғайридин юмдинг, таваккулдур сани коринг,
Зану фарзанд учун лозим эмастур мунча қайғурмоғ.

На кирдорики қилсанг, тонгла олдингга келур охир,
Зироат мунда қилмоғдурки, тонгла нафъини кўрмоғ.

Кирибсан Мабдайи нур баҳрига, нурдин кўтар, Машраб,
Адашган ташналарни комига бир қатра томузмоғ.

* * *

Худони душманига учрасанг номехрибон учра,
Аларни сийнасига ҳамчунон тиғи синон учра.

Ки рўгардон бўлгин ғайриларни базмидин толиб,
Буларга учрасанг, монанди кўҳи гарон учра.

Такаббурни такаббур синдирур, эй толиби содиқ,
Ёмон олдингга келса, анга йўл берма ёмон учра.

Ки шояд равнақи душман таназзул хокига тушгай,
Гиёҳи бадни кўрсанг, ҳам чунон боди хазон учра.

Муқаррар Зулфуқорингдин узулгай гардани кофир,
Алидек ҳиммати олий талаб қил, ҳам чунон учра.

Азиз фарзанд дарди бўлмаса, зуд қўл кўтар андин,
Зиён қилмоқгадур кори, аларга бадзабон учра.

Киши то бадга бад бўлмай, тополмас мақсуди комил,
Ки нафсни дийдасига йўлда санчилган тикон учра.

Лаҳад оғзига боргунча дуо мандин будур Машраб,
Илоҳи, Мабдайи нур толиби йўлида кон учра.

* * *

Аламдин ҳар киши дунёга келди пешипоси бор,
Бу йўлда ҳар дилени кўнглида бир муддаоси бор.

Такаббур аҳлиға зинҳор салом алийк демай ўтгин,
Аларни бошига бу деви малъунни ҳавоси бор.

Жаҳонни моргиридур жаҳонда аҳли шавкат халқ
Чақар олдиға борсангким, бағалда аждаҳоси бор.

Ибо бирла қадам қўй халқни даҳлизига, эй комил,
Агарчи уйда соҳиб йўқтур, қалби ношиноси бор.

Агар арзанча шубҳанг бор, тарозуга кирар охир,
Кишидин игна олсанг рўзи машҳарда жазоси бор.

Скандар бистару болин кимхобига хоб этти,
Аларни қолини бўлса гадони бўриёси бор.

Тасаддуқи ўшандоғ дилдурман дўзахга ўртонмас,
Пушаймондин ҳамиша кўнглида во ҳасратоси бор.

Ҳама сандин қолур вобастағиҳойи ҳавас бўлма,
Жаҳонни тўйини кўрдингму, кейнидин азоси бор.

Иймонни равнақидур баҳри раҳмат Мабдайи нури,
Кўтар гавҳарни, Машраб, рўзи маҳшарда баҳоси бор.

* * *

Ҳеч келдук бир танни дардиға дармон бўлмадук,
Минг гуноҳ қилдиғу бир соат пушаймон бўлмадук.

На насиҳат англадук, на сидқ билан солдук қулоқ,
Марди комилмиз дедук, ҳаргиз мусулмон бўлмадук.

Пайрави Намруд бўлдук, кирмадик Ҳақ йўлиға.
Жумла иймон топти-ю биз аҳли иймон бўлмадук.

Мўлни устида Сақар бордур гузаргоҳи Сирот,
Охиратни хавфидан бир дийда гирён бўлмадук.

Сад ҳазарон мурдани тобутга миндурдик вале,
Умр ўтти воқифи аҳли гўристон бўлмадук.

Йўлни боғлабдур Азозил қасди иймон олгани,
Фориғи андешаи маккор Шайтон бўлмадук.

Ақли каж, атвори каж, биздин ёмон шарманда йўқ,
Ибрат олиб маргдин чоки гирибон бўлмадук.

Бандаликда лоф урор эрдукки биз соҳибамал,
Марди майдонмиз дер эрдук, марди майдон бўлмадук.

Машрабо, синдур вужудингни чу монанди садаф,
Мабдайи нур баҳрига то кирмадук кон бўлмадук.

* * *

Агар марди дурустсан хужраи дил посбони бўл,
Ёмонни яхшиси бўлгунча, яхшини ёмони бўл.

Қаноат обрўйи икки дунёдур, агар билсанг.
Кимики аҳд қилди, эй биродар, ёри жони бўл.

Илоҳо, офият берсун адашган пешволарга,
Баҳифзи пардаи исмат била роҳи омони бўл.

Қўлунгни мисли Адҳамдек жаҳондин айласанг кўтах,
Дуо ҳаққингга айлай Аршнинг соҳибқирони бўл.

Қиёмат обрўйидур надоматлик кўнгил билсанг,
Ҳамани барҳам ур девонаи бехонумони бўл.

Кимки яхши раҳбар топти соҳибдилдин айрилмас,
Агар аҳдинг дурустдур, охиратни дидбони бўл.

Ҳақиқат йўлига жон бахшлагил монанди Исмоил,
Қазога рози бўл, таслим йўлини корвони бўл.

Қаерда дард кўрсанг орзу қил аҳли дил бирлан,
Кетарсан охири дунёдин минг қутби замони бўл.

Кел, эй Машраб, сани шаънингга келди Мабдайи нури,
Киме дарддин гапирса бандаи кому забони бўл.

* * *

Насихат қилма ёқмас руҳи ноқис бадтабиатга,
На ҳожат ҳақ суҳан изҳор қилмоқ аҳли ғафлатга.

Иймондин қайғулук мард юз Скандардин афзалдур,

Бўлай помоли роҳиким, қулоқ солса насихатга.

Бошингга тепсалар солорларни куйидан қайтма,
Неқулар бизнидек бадларни бошлар роҳи жаннатга.

Охирда гарданини йўл юрарда дев узиб ташлар,
Кимики, мунда гардан эгмади роҳи шариатга.

Талаблик халқни бошига минг йўл тепса қайтмайдур,
Саги асҳоб Каҳфдек суйканур соҳиб шарофатга.

Юборма хотирингни, дур қилгин жамъи кудуратдин,
Азизларни каломи миндирур толибни ҳимматга.

Кўнгилни офтобидур ҳақиқатлик суҳан билсанг,
Талаб қилгин, ажал етганда қўймас асли фурсатга

Ниҳоятсиз улуғ дарё эрур ул Мабдайи нури,
Агар гавҳар талаб Машрабдурсан бел боғла ҳимматга.

Ки ҳожийи ҳарамайнсан, зиёратингни тузат,
Қелибсан эмди бу даргоҳга, ҳимматингни тузат.

Таноби бандалигин солгин эмди бўйнунга,
Бу йўлни содиқисан, яхши тийнатингни тузат.

Фазилати ҳама олам дилингга рў берса,
Тариқи бандалик этгину хислатингни тузат.

Бу йўлни шаъмига парвона бўлгин, эй толиб,
Муриди роҳи вафосан ҳақиқатингни тузат.

Югурма пайрави нафсга, иймон кетар қўлдан,
Ҳамани шубҳасидан қоч, ибодатингни тузат.

Тикон қадалса кишига, ўзумга урсин деб,
Расулни уммати бўлсанг, адолатингни тузат.

Бировни ҳаққиға зинҳор бўлмагин зомин,
Бу йўлни чоқаридурсан, диёнатингни тузат.

Жаҳон тамоми ҳақиқатдур асли Мабдайи нури,
Шикаста Машраб, маҳди саховатингни тузат.

* * *

Гарондур хоки танинг шум нафсни лангаридин,

Хабар тополмади руҳинг иймонни жавҳаридин.

Йиқил чу сояи мардега, эй жигарбандим,
Камол мард топар яхши тарбиягаридин.

Биродар улдурки, нафъу зарарга боҳамдур,
Умид қилма бу кун девни биродаридин.

Ғубору занги дилим шодбарор етгайми?
Ғиғону нолаи комилни дийдаи таридин.

Кўзум юзингга тушар вақти, ё Абулқосим,
Шафоатингни дариг этмагин бу музтаридин.

Саодатингга етиштур шикаста қулларни,
Ки махлас айла қулунгни бу дев лашкарин.

Кўзумни косасидур хоки пойи раҳинг,
Иймон тағмаъ қиламан яхшиларни сарваридин.

Сабоки, рўзи қиёмат тулуъ бергонда,
Қулингни махласе бергин азоби маҳшаридин.

Ҳидоятингга яқиндур камоли Мабдайи нури,
Бағишла Машраби осийга Аршни манзаридин.

* * *

Тариқи роҳни тутмангми Аршни раҳбарисан,
Исони ҳамнафаси, руҳ тарбиятгарисан.

Кўнгулни мулкидадурсан, мисоли Искандар,
Талаб қил оби ҳаётики, марди муштарийсан.

Забон борича сўзла, гапур қиёматдин,
Ёқангни чок эт, эй уммати паямбарисан.

Имонни, дилни юборма ҳавойи шахватга,
Қадамни илгари қўйгин, қабули Акбарисан.

Жаҳонки комишта турмас, юмилди чашминг чун,
Бу шахрни сафарин қилки, яхши меҳтарисан.

Чиқ эмди кўҳна жаҳонни саройидин чолок,
Муҳаммади арабий ул набийни чокарисан.

Жаҳонни мақсуди сандин бўлур мудом Ҳосил,
Худога бандалик этсанг, бу пўлни акбарисан.

Бихишту хуру қусур интизори гардингдур,
Дилингни покиза қилсанг ҳамадин илгарисан.

Муқим лутфига парварда бўлгин, эй Машраб,
Кир эмди Мабдайи нурга бу конни гавҳарисан.

* * *

Тасаддуқи ўшал дилман мудом назар топса,
Имо била ҳамани ҳолидин хабар топса.

Жаҳонни ибрат учун халқ айлади Холиқ,
Ки беҳунарни кўруб, мард агар хунар топса.

Иймонни қасдидадур нафси кофиркеши,
Дилингни ғорат этар ул агар зафар топса.

Азалда дийда бино бўлмасанг тонимангдур,
Ғаний кишига қачон кўрсатурки зар топса.

Бошинг чу Аршга етса мудом ларзада бўл,
Дарахт бошини зуд ҳам қилур самар топса.

Кўзингни борида бир марди қобил излаб топ,
Адашмагай киши йўлдинки, ҳамсафар топса.

Намунадур сану манга бу фазли бахшойиш,
Учар ҳавога улуғ руҳ болу пар топса.

Кир эмди, Машраби шўрида, мабдайи нурга,
Бу йўлда мард керак баҳридин гуҳар топса.

* * *

Ғанимат бил бу вақтни, умрдин нашъу намо қолмас,
Қарилик етди, диданг ёшлари англа зиё қолмас.

Кўзингни борида неки қил, эмди нек яхшидур,
Ёмонни оти ҳаргиз бу шаҳарга борҳо қолмас.

Аёфинг қуввати борида, кўзни борида йўл юр,
Ажални лашкари келгон суғун бу даступо қолмас.

Ғами душманга шоду ўзгаларга бўлмагин ғамгин,
Гадони мотамига шод бўлма, подшо қолмас.

Кўзунгга сурма қилгин ул Абубақр хоки пойини,

Ғаниматдур бу даври Аҳмад, ўшандоғ Мустафо қолмас.

Ғами гўру кафанни қайғусида бўлма, эй дарвиш,
Уламодин амал кетгайки, шарларда ҳаё қолмас.

Дари раҳмат очуғда Мабдайи нур изла, эй Машраб,
Кимики динга таъхир қилмади анга гуноҳ қолмас.

МУСТАЗОД

Кўрмакка сани тун кечалар уйғонадурман,
Эй моҳи жаҳоним,
Оҳиста юруб даргоҳингга ман ёнадурман,
Эй кўзи хуморим.
Бир шева билан юз жон олиб, лаҳза танимдин,
Эй хўби дилорой,
Бир кўрсам агар, ман санга қурбон бўладурман,
Эй қадди ниҳолим.
Ишқ дарди мандину жондин гузар айлаб,
Монандаи Мансур,
Ишқ тиғи билан кесгали бошим ҳавас этдим,
Йўлингга нигорим.
Кўнглимни қилиб соя каби осиладурман,
Эй зулфи камоним,
Қошинг қиличи бирла равона қилодурман,
Бир қатраи қоним,
То ўлгунча мақсудим эрур, ёр висолинг,
На жаннату ризвон,
Бу ҳол ила ман хаставу бемор ўладурман,
Эй руҳи равоним.
Ишқ доманини қўймай, илик бирла тутубман,
Бечораи Машраб,
Эмди бу жаҳон лаззатидин кўнгул узарман,-
Эй марҳами жоним.

МУСТАЗОД

Сансан мулки салтанатинг олама тўлган,
Ким, барчадин аъло,
Бу жону кўнгул ишқинг оро волаи ҳайрон,
Эй орази зебо.
Кўзумга қадам қўйсангу кулбам сори келсанг,
Миннат бу жонимга,
Эй шўхи пари пайкару эй шўхи хиромон,
Мисли гули раъно.
Ман босган изингни туфроғини сурма қилурман,

Эй шоҳи жаҳоним,
Дилбар сани кўйингга етолмай юрагим қон,
Ман ошиқи шайдо.
Асрори жаҳон сандин ўзаким билур эрмиш,
Сан барчани шоҳи,
Ҳар кимки, билурман деса, ул барчаси ёлғон,
Сан олиму доно.
Дунёни талоқ айлабу девона бўлубтур,
Гурбатзада Машраб,
Танбур олибон қўлга қилур нолаву афғон,
Ҳажр ўтиға Лайло.

* * *

Қачон бўлғайки кўргайман ўшандоғ моҳи анқони,
Ани олдида очсам дафтари «Инно фатаҳнони».

Ўшандоғ комилени соясидин айлағил уммед,
Талаб қилсанг, дуруст қил, ҳосили дунёву уқбони.

Баён қилсам чидолмас нолишимга сури Исрофил,
Мақоми Маҳмудидин ояти «насрун мин аллоҳ»ни.

Улеки сояи раҳматга кирди ғарқи нур бўлди,
Ҳамиша ғайбдин англабдурлар «фатҳан қарибони».

Улеки мағрури дунё бўлубтур сўрмағил андин,
На билсун бебасират ваъдаи «мулкан кабиро»ни.

Таманнойи тириклик суд этмас рўзи маҳшарда,
Десанг юз тил била «ёлайтани кунту туробо»ни.

Хаёли фосиди андишалар иймонни қатлидур,
Ману санга очиб қўйубдулар «наҳну қасмано»ни.

Улеки, ботинини соф қилди икки дунёдин,
Ул англар бениҳоят ваъдаи «ажран азимо»ни.

Гуноҳни марҳамидур бандаларга кони истиғфор.
Кўнгилда келтирур комил киши «астроғфируллоҳ»ни.

Гузаргоҳи адамни бениҳоят карвони бор,
Қани мардонни марди вақте қилса суду савдони.

Кишини бўлса иймони дилидин тарси кам бўлмас,
Дилиға нақш этар ҳар соате «ҳажран жамило»ни.

Тараккий топти мўминдин ибодат дилни нуридур,
Қани мардеки, такрор айласа «насран азизо»ни.

Ҳам Аввалдур, ҳам Охирдур ва ҳам Зоҳиру ҳам Ботин,
Муҳаққақ бандалар ҳозир билур бир зоти Аллоҳни.

Илоҳо, қудратингдин меваи тавҳид бедор қил,
Қилай сероб, то йўлдин адашгон неча гумроҳни.

Кетар вақтимда, ёраб, қилма навмед, асирингман,
Ўзунг ўнг йўлга бошла неча биздек бесарупони.

Далолат қил, Илоҳо, бандани Аҳмадни нурига,
Ичургин осий кулларга «шаробан таҳуро»ни.

Илоҳо, осийларга нури дарёи муҳаббат бер,
Сани амринг билан ҳамвор айлай пасту болони.

Мақоми Мабдайи нурдин насиб этгил бу Машрабга,
Ҳақиқат иштаҳосидин ютай ҳафдод дарёни.

* * *

Табойиъ мухталиф, ҳар дилга бир ранг муддао тегди,
Ҳақиқат муддаоси бандасиға гоҳ-гоҳ тегди.

Скандар мулкига ноз айласа, ман ажзи покимга,
Шаҳаншоҳларга тахту бизга нақши бўрё тегди.

Чиқарсам охи сардимни, муқаллид, қилмагин айбим,
Бўлур мақсуд мавжудики бир тире бажо тегди.

Иймонни ганжидур ихлоси комил, эй жигарбандим,
Кўнгулға андаки ширкатки, роҳ топти, бало тегди.

У бир саргашта Мажнун Лайлини кўйини кўрганда,
Ки маъшукдин, агарчи, ноз тегди, кимё тегди.

Ўзингдиндур ҳама нодонлигинг, зулматға йўл бошлар,
Вагарна раҳмати Ҳақ бандаларга борҳо тегди.

Савобим бор деб, кўтаҳ дема домони халқни сан,
Ки халқ арзан оломас, кишту корига ҳаво тегди.

Дуруғдин тил била уммат демак шарти ҳидоят йўқ,
У вақт уммат бўлур ҳар дилга чун тарси Худо тегди.

Танинг озоддур, Вайс ул-Қаран, нори жаҳаннамдин,

Муборак ҳирқаи поки ўшандоқ анбиё тегди.

Бир «омин» деса Ҳақ номига жоним тасаддуқ дей,
Топар ҳашр обрўйин пири комилдин дуо тегди.

Гулистони вафодин ғунчаи бекор қолмасдур,
Тузолмай қолмагай ранжур, ғайбдин чун даво тегди.

Илоҳо, хосларни пойини қабримға еткурғил,
Мунаввар бўлди кўҳи Тур, чун пойи Мусо тегди.

Ҳамани дини охир бўлди, холо дини Аҳмаддур,
Шукр қил, уммато, дастингга дини Мустафо тегди.

Аларни соясида уммати дўзахдин эминдур,
Тирилмай қолмагай, ҳар мурдага пойи Исо тегди.

Эшитгин жон қулоғи бирла иймон баҳравар бўлсун,
Мукамал дин меросу бизга қурби Зикриё тегди.

Сочилди, Машрабо, одам сарига Мабдайи нури
Ҳамадин пастлар хок эрди, нур тобти, баҳо тегди.

* * *

Ҳамиша жорий керак бандаларни чашми тари,
Бу йўлда жумлаки бормиз тамоми раҳгузари.

Мусофири раҳи давлат ҳамиша нолададур,
Етушса ҳар кишиға бўйи маргдин хабари.

Саршикаста керак урса ерга бошини боз,
Иймонли қул удурур даргоҳда ёрилса сари.

Ҳамиша бадракасиз йўқтур корвони вафо,
Вагарна саҳрои дўзахда йўлни уқбалари,

Улеки, хотирини ғайрларга топширди,
Бўлур Азозили мардуд бу қавмни роҳбари.

Дари умид талаб қил, шикаста дилдурсан,
Вагарна раҳнамони мудом очикдур дари.

Улеки, ҳақни йўлидин бўлубтур чун мардуд,
На модари анга йўл бошлар ва на ул падари.

Бу йўлни раҳнамози шикаста дил даркор,
Такаббур аҳлиға доим очуқ эрур Сақари.

Қадамни раҳнамосиз даме қўйуб бўлмас,
Ҳазор офат эрур йўлда, кўпдурур хатари.

Охир на бўлғай ўшал вақти кеторда анжомим,
Келурда келдб-ю, мушкулдур банда кетари.

Дилингда дийдаи дил бор, Худони ҳозир кўр,
Ҳама шу хавф била ўлди жаҳонни яхшилари.

Замонасозийи олам мани хароб этди,
Ғуломи ҳимматман, ғайрни тушмасун назари.

Иймон азалдин эмиш деб, кўтарма киштдин даст
Улеки, экмаса қайдин топар улуг самари?!

Иймонни тоза қилур сидқи покинг, эй дарвиш,
Ҳамиша зору тазарруда бандани ҳунари.

Нафас тутулди-ю, қадди хаминг нишонаи марг,
Ҳануз чу боркаши халқсан чу пирхари.

Сабук сафар қила кўргин, касофатинг ортар,
Ахир бўлди бугун хайф умри мухтасари.

Бу йўлни воқеасидин дилинг эмас оғох,
Вагарна ҳар сари кабрига бордур навҳагари.

Азални ташнаси Машрабга Мабдайи нурдур
Етиштурурми бу давлатга оҳи коргари.

* * *

Машоми жонга даркордур, асл ишқи кофурий,
Баробардур анга, билсанг, жаҳонни нурию нори.

Кишиким, ташласа уқбони, дунёга назар қилса,
Ўшандоғ дийдадин тонгла чиқар дўзахни занбури.

Худидин ўтмоғу дунёдин ўтмоқ саҳл кор эрмиш,
Ҳақиқатда қадам бир йўл эрур наздики-ю, дури.

Заҳарли луқмадир, душманнинг қўлидин татиб бўлмас,
Заҳар ппнҳон этарлар қандга, душманни дастури.

Ўшал рўзи кулоғим ваъдаи дидор англабдур,
Кўзумни олдида арзанча йўктур жаннату ҳури.

Ибодат қилгину мағрурликни ташлагин дилдин,
Жаҳаннамни сагидур кимки бўлди ғабри мағрури.

Масиҳодам керак бу хуфталарни боз уйғотгай,
Қани Луқмони вақт, бу йўлда кўбдур кўри ранжури.

Қадалса хор андақ қоладур рафтордин пойинг,
Нечук манзил топарсан дилда бўлса нафси носури.

Қолибсан торикистон ичра, иш тақлид ила бўлмас,
Бу йўлда шермарде қилмаса жонингга маъмури.

Жаҳон нисбат била барпойи олам беҳабар андин,
Қарибдур зоти бечун банда Ҳақдиндурки маҳжури.

Аларни хоки пойи жон бағишлар жисми покингга,
Ўшандоғ банда бўлган бўлса Ҳақ йўлида мағрури.

Бошингпи ургину даргоҳида хизматда бўл доим,
Дийдорин излагин Кавсарталаблар марди муздури.

Ҳузури дилни чун дунё била уқбога бермайман,
Агарчи тахту бахтин манга берса шоҳи Фағфури.

«Анал — Ҳақ»гўйларни руҳига дарёйи раҳмат бер,
Бағишлар раҳматингни жон тасаддуқ қилди Мансури.

Илоҳо, сояи покинг муборақдур, Абулқосим,
Шафоат баҳрини қилдинг бугун умматга машҳури.

Азизларга ҳақорат бирла ҳар кимки назар қилса,
Босарлар рўзи маҳшар кўзига дўзахни анбури.

Йўлимни боғлама саргаштаман, эй марди динпарвар,
Шароби завқидин келтурки, борман масти махмури.

Етушти лутфи покидин муҳаббат жоми Машрабга,
Хазойини ҳақиқатдин очилди Мабдайи нури.

* * *

Тасаддуқи ўшал руҳманки Арш устида жавлони,
Мақоми бўлса доим хатми манзилгоҳи руҳоний.

Биров мақбул, биров марду, ҳама йўл бошлади бир-бир,
Қани ул шайхи Барсисо, ўшандоғ шайхи Санъони.

Қадамни илгари қўй, умр бозорин ғанимат бил,

Ўзунг ранжур йўқсан, варна кўпдур йўлда Луқмони.

Битинглар номи ишқни тобутига баъди ўлғон сўнг,
Насихат айлар эрди Хожа Исмоил Сомоний.

Талаб аҳли карамдин қилки, муфлисдин хато эрмиш,
Ки соҳибхона муфлис бўлса, нохушнуддур меҳмони.

Хасислар дийдасига Кўҳи Қоф эрмиш чу арзанча,
Кўзунгни нури кетмай, Хотамо, қилмангму эҳсони.

Ҳамажни дийдасига зар кўрингай таккаи саргин,
Ани охир дамида кўб нажосатдур гўристони.

Қани мардеки топсам, хоки пойин кўзга жо қилсам,
Худони ишқи бирла бўлса ул чоки гирибони.

Жаҳонни ютса дун ҳиммат очар оғзини афъодек,
Агар муфт тегса қанддин беҳ билингай оши явғони.

Мақоми бўйи ишқни сўрма ҳаргиз аҳли дунёдин,
Булар бир ҳабба топса зуд сотар иймону уқбони.

Бу аҳмоқ фитнажўлардин Худо берсун паноҳ охир,
Заминдин осмонга қувладилар охир Исони.

Паямбар сигмади қавмига кўб озор кўрдилар,
Расули олам эрдилар башардин Арш султони.

Кўшилма, эй жигар, кўтах назардин кўб бало ортар,
Паямбар айтдилар, ноқисни теккай юртга нуқсони.

Бахилда ишқ бўлмасдур, ул мардуди Ҳақ келгон,
На лозим дидаи мардудга очмоқ дурри яктони.

Жамоат кўл кўтарса гарданингни ҳам қил, омин де,
Азизлар айтиб ўтти, дев урар албатта танҳони.

На лозим ишқ ҳарисларга омони топилғай ул,
Ки дунё дўстни ўқбода саргардондур иймони.

Манам парвардаи доғинг, кел, эй шўҳи тарабангиз,
Азал лаб ташнасиман, манга бергин жоми саҳбони.

Қани толибки Машрабдек кўтаргай гавҳари мақсуд
Тўкулди Мабдайи нури ҳақиқат лутфи Раббоний.

* * *

Юкунгни юкла, эй дарвиш, кўб қаттиғ сафар бордур,
Работи кўҳнага хў қилма, ҳар рўзе батар бордур.

Ўзунгни ғайратингни йўқидин вопаст тушиб қолдинг,
Сирот устида пойинг тегди, таҳтида Сақар бордур.

Роҳи дуру дарозингни мудом андиша қил толиб,
Борурда бохабар бўл, йўлда чандин уқбалар бордур.

Ҳамасидап қолурсан ҳирс бозорини кам жўйи,
Сабо ўлган сўғун бошингга минг хангомалар бордур.

Жаҳон мулкини ободни таҳтида хароби бор,
Бу манзилга назар кўб қилмагил зеру забар бордур.

Раҳи осон эмасдур, қўлга киргай гавҳари мақсуд,
Макопи аждаҳодур ҳар қаерда ганжу зар бордур.

Кўнгулни оҳи сардни ҳашт дари жаннатга бермайман,
Сира дўзахга кўймаким, бу йўлда чашми тар бордур.

Ўзингдандур ҳама беҳи такаббур худнамолиғлар,
Вагарна йўлга кирсанг қўл тутарга яхшилар бордур.

Кимики кўҳна дунёдин бошини қилмади фориғ,
Сари тобутга етган сўнгра чандин дардлар бордур.

Дема, ёқамни тутти марг, билмай, беҳабар қолдим,
Соқол оқарди, тиш тушди, санга маргдин хабар бордур.

Ани даргоҳида ҳам яхши даркор, ҳам ёмон даркор,
Агарчи ошно бор, кейиндин бегоналар бордур.

Иймоннинг шаъми равшан, боди тунддин сақламоқ мушкул,
Бу мушти кам бизоатга ҳазорон амрлар бордур.

Кетарда айтиб ўтди бу суханни бир баландпарвоз,
Ғами уқбони ер ҳар дилда чун андак шарар бордур.

Ёқангни йиртма камҳиммат ғами фарзанду молинга,
Кўмилган сўнгра вақтида улуғроқ дардлар бордур.

Биёбони қазоға нола айлаб йиғла, эй Мажнун,
Саропо ғамда куйган неча сандек бежигар бордур.

Муҳимми кори вақтинг ўтти, ўтгондин сўғин етмас,
Агарчи нўш кўрдинг, кейиндин сад нештар бордур.

Чунон гавҳарталаб бўл Мабдайи нур баҳрида, Машраб,
Бу гавҳарларда, ошиқ, Аршда руҳонийлар бордур.

* * *

Югуртурма бу ақлинг марг одамга баробардур,
Неқулар ахлига дору, бу марҳам бадга наштардур.

Ўзингдандир ҳама нуқсону расволигу кўтаҳлик,
Вагарна икки олам қалби покингга муяссардур.

Улки ботинини соф қилди икки оламдин,
Қулоғига нидоёе ҳар замон «Аллоҳу акбар»дур.

Роҳи бутхонаву то Каъбани реш ила жоруб эт,
Куништи Каъбаву бутхона толибга баробардур.

Кимики ганжи мақсудни йитурди, охтарур тинмай,
Талаб вақтида Яҳёдек ҳамиша дийдаси тардур.

Кўнгул шаҳри муяссар бўлса, иймонлар туғар андин,
На мулки шоҳ Кайковус, на тахти Скандардур.

Асарлик дил қачон афғону ноладин халоси бор,
Биёбони қазога ҳам шабу рўзи баробардур.

Йўлунгни боғлади дунёи ғаддорингни фаҳм этгин,
Найистонингга ўт тушганда пар чун ташти ахгардур.

Азизлар доманидин ҳар киши мундоғ жудо тушти,
Бу саргардон кишига бори исён мисли лангардур.

Муқаддам тутма дунёни ишини кори уқбодин,
Улеки бул румузга ёр эмасдур, ақли камтардур.

Даҳонни боғла ғийбатдин, ки муҳри тавба босилмай,
Биродар, англагил, ҳар хонани оmodаси дардур.

Назар қилма, кўзунгни тикмагин тахти Фаридунға,
Агарчи мунда роҳат кўрса ул маҳшарда музтардур.

Дема дунё мани комимга ободон турар доим,
Жаҳонни манзили обод бўлса, охир абтардур.

Етимлигу ғариблик Мустафони шавкати бўлди,
Бу дардга хўй қилғон уммати хоси паямбардур.

Кўзинг борида қилгин сайр ҳафтоду ду миллатни
Бу ғурбат шаҳрига ҳар қайси йўл бир тарбиятгардур.

Бўлурму ҳар нечук ноқис бу йўлни аслиға ҳамдам,
Шу ҳамдамлик Абу Бакру Умар, Усмону Ҳайдардур.

Ҳар ахёри жаҳонни мажлисини гарм билманглар,
Ки зоҳир зиннат ородур, ба ботин зулмпарвардур.

Тўкулди Мабдайи нури ҳақиқат жони Машрабга,
Ани ҳар қатра оби сад баҳои ҳавзи Кавсардур.

* * *

Даҳоним талх, кўнгилда бағайр аз ёди рихлат йўқ,
Кимики ёди рихлат қилмади анга диёнат йўқ.

Адошиб йўлда қолгон ит каби соҳибни ахтаргин,
Биёбони қазода ташналаб ўлғонда шарбат йўқ.

Ружуъ аслингга қилгинки, умр бозори хунук бўлди,
Кўзунгни нури кетган сўнгра сайъ этмакка фурсат йўқ.

Худо чорлайди, вой афтода бандам, ман сори кел деб,
Ҳақиқат бир қадам йўл қолдию бизларга ҳиммат йўқ.

Жамоатдин тузалгай ҳар каму коси бу толибни,
Охир вақт бўлди, йўлига кирсам аҳли суҳбат йўқ.

Агар собитқадамсан йўлга кир, вақти сафар бўлди,
Қиёматни унутган бандаларга нури жаннат йўқ.

Иймонни равнақини бетараддуд халқ тополмайдур,
Расулга уммат эрмас дилда чун ваҳми қиёмат йўқ.

Биров фарзанд доғида, биров муштоқи дунёда,
Ғараз ҳар дилга боқтим, ҳеч вақте бежароҳат йўқ.

Мисоли чўғдек, зинҳор вайроналарда манзил тут,
Бу йўлни карвони кетди, қолгонларға ибрат йўқ.

Кетар вақтимда йўл оздим, саранжомимни билмайман,
Бу масти бебизоатга намудори ибодат йўқ.

Мазаллат хоқини юзига сургон рўсиё қулман,
Бағайр аз оху фарёд айламакдин ўзга одат йўқ.

Охир вақтим на бўлғай бу жаҳон зиндонидин, эй шайх,

Сарим тобутга етган вақти кўзумга ҳаловат йўқ.

Қўлунгдин келса ҳар хайротини вақтидин ўткарма,
Деди хайрул-башар бу сўзни бемехнатга роҳат йўқ.

Жаҳон зиндониға ҳар кимки келди ҳоли танг эрмиш,
Бу боисдин қаерда раҳгузардур, истиқомат йўқ.

Ривожии корни аблаҳга айтманг, ақли ноқисдур,
Ҳақиқат аҳлиға мундин дуруст неку насихат йўқ.

Кўтар андишаларни хотирингдин, эй жигарбандим,
Қиёмат хавфини ким англади умрига лаззат йўқ.

Тарикат йўлида Машрабга тегди Мабдайи нури,
Бу нисбатдин кимики топмай ўтти, анга давлат йўқ.

* * *

Ҳама Аршу Замину Лавҳи аъзам посбониман,
На тутдунг отини ман орифи жаннатмакониман.

На таҳсиндурки, панжам боғласа ҳафтод дўзахни,
Ғауиматман бу йўлда, токи Аршни меҳмониман.

Мақоми Қофи қудратдин «назиран кунту канзан»да,
Ва лекин жони олам мендадур, оламини жониман.

Ҳамани розиқи манман, ҳамани содиқи манман,
Кетарда бандани оинаи шамъи иймониман.

Умид этгил карам дарёсидин, эй хастадил банда,
Ҳамани воқифи аҳволиман, рози ниҳониман.

Малойиклар тасбеҳи, мукамалларни тавҳиди,
Ҳамани номасида ояти сабъ ул-масониман.

Улуғ номим эрур Акбар, будур тасбеҳи пайғамбар,
Сари ожизларнмга рўзи маҳшар посбониман.

Нигоҳдорандаман, ҳар кимки шак этса куяр бешак,
Ғафур келди бир отим ҳамчунон шоҳи жаҳониман.

Васеъ давлат санга бердим, Расулни уммати қилдим,
Баду неки жаҳонни синнасида достониман.

Урар даргоҳга бошин хоҳ Фиръавн, хоҳ Намруди,
Бу йўлда қулли махлуқни муроди бўстониман.

Бериб мўъминга раҳматни, очиб кофирга шавкатни,
Сочиб ҳар кимга зийнатни карамлик карвониман.

На бўлғай бандаи хоки, ани ним жавча идроки,
Бир отим келди Саттор, ҳомили яхши ёмониман.

Мусони маҳв этиб Турга, осиб Мансурни дорига,
Шифо мандиндур ранжурга, жаҳонни шодмониман.

Қарибман ҳар замоне бандаларни ҳолиға воқиф,
Ки мандин бўлмагин ғофил, Худованди жаҳониман.

Нидо келдики, эй Машраб, талабдин узма уммединг,
Очилди Мабдайи нури ҳақиқат, нуктадониман.

* * *

Давр санинг комингга юрмасдурки, даврон излама,
Санки мажнун бўлмасанг, кўҳу биёбон излама.

Сухбати ҳар пирига берсанг аёғига йиқил,
Сан у йўлдин дард талаб қилғину дармон излама.

Хок бўлдунг, қобили шундоғ маконсан, эй амин,
Чун Халилдек жонни топшургил, дигар жон излама.

Чун замирнинг соф бўлғон сўнг, билингай веку бад
Хонаи дилни супурмай санки мехмон излама.

Кишти кори охиратни зиндасан дунёда қил,
Беибодат маҳзи тақлид бирла иймон излама.

Жомаи тақво зиёликдур кийолмас ҳар хасис,
Бу нигин кўлунга тегмайдур Сулаймон излама.

Хонавайронлар билур афтодаларни холини,
Санки ранжур бўлмасанг, эй кўр, Лукмон излама.

Зоҳиру ботинда якранглик керак, эй ошно,
Сан мусибат тўйидин зинҳор домон излама.

Ҳар кишини пири ўз вақтида Нажмиддиндур,
Боязидни вақти ўтти, пири Суфён излама.

Уқбалар душвор эрур ўттуз минг йиллик Сирот,
Ҳар қадамда тавба қил, бу йўлни осон излама.

Гиряйи Яҳиёйи акмал равнақи дийдор эрур,
Вақти садбаргни баҳор излар, зимистон излама.

Шерлар бордурки, оҳи етти дўзахни бузар,
Сан аларни коридин зинҳор нуқсон излама.

Йўл юрур бўлсанг ниҳоят йўк, сани умринг қалил,
Тавсани ҳимматга минмай сан бу майдон излама.

Кимки ўз айбини билди ул етар Раҳмонига,
Дийда ўз айбингга оч, дигарга нуқсон излама.

Навҳа вақти мисли Довуд дард пайдо қилмасанг,
Марҳами асрори кулл бўлмай суҳандон излама.

Зиндалик огоҳ бўлмоқдур ҳақиқат йўлидин,
Навҳада монанди Нух йўксан, чу тўфон излама.

Мабдайи нури илоҳийдур бу Машрабни дили,
Хизри вақтни топмагунча оби Хайвон излама.

* * *

Оқилған бўлса яхшидурки мардни ашки хунбори,
Жаҳон бозоридин бозори бўлғон мардни бозори.

Етур шул камлигинг, озодаларни хоки пойи бўл,
Шу гардан, хамларини бордур маҳшарда харидори.

Халилдек бўлса дил офат қўяр юз шурише пайдо,
Тасаддуқи ўшал комилки, ҳаргиз йўқтур озори.

Ўзингдин пастни кўрсанг, қил тавозе, бермагин озор,
Ҳамиша гўши дилга бу эди муршидни такрори.

Азиз ул вақтни домонини дийдангга суртмангми?
Жаҳон холи эмасдур, бордур сад лак Хожа Аҳрори.

Талаблик халқ Адҳамдек уруб шавкатларин барҳам,
Дилидин пок бўлғай нахвату номус била ори.

Иймонлик қул тавозелик бўлур, одамни яхшиси,
Дарахтни гарданини хам қилур пур бўлса чун бори.

Юругин тобутимни, истиқомат қолмади манда,
Қани ул ғавси комилларки, ҳаргиз йўқтур осори.

Улуғ йўлдин қолур домони давлатга етушмай даст,

Кимики, бўлса чун аммора саркашни гирифтори.

Қазоға рози бўлмоқким, тариқи бандалик эрмиш,
Бу йўлни ғофилиға йўқтур маълум нурию нори.

Эшиттинг шамъни олдиға сан парвона бўлмангми,
Дилинг мажмар сифат ўртанмаса топмангдур асрори.

Кўзунгни нури кетмай, изла иймон тўшасин толиб,
Йикилмасдин бурун ҳоло бошингга марг девори.

Саранжомингни пир олдида кўйгин, пирдин айрилма,
Бу йўлда раҳгузар халқига яхшидур сабукбори.

Назарни дилға қўй, дил хужрасини посбони бўл,
Мабодо бўлмағай осон ишинг, бу йўлда душвори.

Агарчи гулшане эрмам, ишқ боғини тикониман,
Чу бир гул хотиридин тарбиятлар кўп топар хори,

Фигону нола қил, ҳеч қолма зору тазаррудин,
Раҳи ажз излаган халқ, то қиёмат кўрмағай нори.

Гумони нек толибға шарофатҳойи иймондур,
Бу йўлда кам тутар озодаларни дилда зангори.

Ҳақиқат аҳлини иймони Машраб, Мабдайи нури
Бу баҳрни излаганларга етушгай дурри шахвори.

* * *

Бу йўлни толибиға яхши раҳнамо учрар,
Дуо талаб кишига соҳиби дуо учрар.

Назарни илгари қўй, изла тавбафармони,
Кўугилни мулқига шоҳи жаҳаннамо учрар.

Етур хотири покингга Ҳақни ёдини,
Худо талаб кишига охири Худо учрар.

Мисоли Адҳами вақт салтанат таркини қил,
Тут ҳимматингни баланд, қўлға кимё учрар.

Вафони расмини тут, бўлма хотир озурда,
Кўнгилни зангини очгудек бир ошно учрар.

Бу йўлда берма қўлингдин Расулни суннатини,
Шикаста умматига роҳи Мустафо учрар.

Етолмадим демагил, дев йўлимни боғлади деб,
Кимики дардига шокир эрур даво учрар.

Сийнангни холи эт, эй, аҳли дилни тобган сўнг,
Тутар кулунгни бу йўлдаки, бир ошно учрар.

Замона халқини аҳдиға зътимод этманг,
Дуруст феълу дуруст қавл гоҳо-гоҳо учрар.

Қўлунгни солма бу йўл танг ҳармағоқиға,
Ҳазарни йўлида бўл, неши аждаҳо учрар.

Мураввиж ҳама давлат киши бўлмасдур,
Жаҳонни тўйини топганда зуд азо учрар.

Гадони хирмонига даст урмагил, эй шох,
Ки ним дона тополманг, қўлингга коҳ учрар.

Ғубор қилма дилингни жаҳонни коҳишидин,
Бу ношукурлигинг афзун бўлиб бало учрар.

Ғуруру давлату дунёга бўлмагин мағрур,
Саманд бўлса давандига пешпо учрар.

Хуружи лашкари Шайтон бошингга келмай кел,
Кимики келди бу даргоҳга, «раббано» учрар.

Қабули тавба омондур бу дев макридин,
Бу йўлни роҳравига яхши пешво учрар.

Азални Машрабисан изла Мабдайи нурдин,
Бу баҳри раҳмат эрур, дурри бебаҳо учрар.

* * *

Васеъ тут, эмди улуғроқдур Аршни майдони,
Бу йўлда мартаба излар чу қутби раббоний.

Ғариб боғи вафодин чунон узоғ туштунг,
Ғанимат эрди санга арзни найистони.

Ҳаво била дилу жонинг бўлубтур пурдард,
Бу йўлни сайрини кўб қилки, йўқтур поёни.

Таназзулот қарибдур ружуъ қил аслиннга,
Сафарни илгари қилмонгму ўтди даврони.

Йитур бу донишу фазли, умед лутфига қил,
Иймонии равнақидур асли файзи раббоний.

Дилингни васвасаи девидунга топшурма,
Таваккул аҳлига учрар ахтари Сулаймоний.

Ҳазор мурдаи кўмдунгу ибрат олмайип,
Дилинга хавфи иймон йўқ нечук мусулмони?

Тасаддуқиман ўшал руҳки, қолиби бор,
Ҳамани барҳам уруб, Аршга қилса жавлони.

Ишинг кўпайди сани, зиндаликда хў қилдинг,
Баҳоринг ўтти, қариб келди чун зимистоии.

Соқол оқарди, ҳануз тавба вақти йўқ дема сен
Кимики уйқуда қолди, қилур пушаймони.

Таваккул аҳли балодин ҳамиша холидур,
Ризоталаб кишини жойи келди ризвони.

Бу йўлда ганжи қаноатни ганжга бермайман,
Бу шаҳар тахтига чиққан қилур Сулаймони.

Фақири ганж эрур анго, амниятлар кўб,
Кишини қандидан афзалдур оши явғони.

Иймон ҳаловатини изла, йиғла Яҳёдек
Дарахт самарга етар, бўлса йилни борони.

Умид қилма бу кўтаҳ назарни ҳимматидин,
Бахилни хонасидин хастадилдур меҳмони.

Ҳамани барҳам урубман манга дийдори керак,
Вагарна донаи гандумдур боғи ризвони.

Вафони йўлини тут, ҳосили иймон тилагин,
Бу кишти толиби келди азални деҳқони.

Румузи жон талаб эт, мавжи Мабдайи нурдин,
Шикаста Машрабисан изла дурри пайсоний.

* * *

Намудунгдур азалдин, кел қадам қўйгил баланд боло,
Тузотгин киштии ҳимматни жўш урмай туруб дарё.

Назар ҳимматига қилгин, ғайратенгези эрур ишқинг,

Ҳижоби роҳи расмингдур бу йўлда бевафо дунё.

Саро-саргашталиқда хўй қил монандаи Юсуф,
Жаҳонни Ширини, бошингга тушгондур улуғ савдо,

Найистони фанодин кимки бебарг бўлди ноқисдур,
Вужудинг мулкнга ҳосил қил эмди маҳзани кимё.

Чунон мустағрақн бўлгипки, олам тутмасун отинг,
Башар мардуд қилсунким, малаклар айтсун «оманно».

Ҳақиқат боғидин сарсабз келгон бир шакарнай сан,
Камарбанди белингга боғламангми, «урватул вусқо».

Набийни кейнидин солор мардсан, зуд кадам қўйгил,
Каримга уммат арзин токи қилгай «шоҳ ав адно».

Салоҳи кори мўъминларни ул шояд бахайр этгай,
Чиқарган маҳзани асроридин чун гавҳари якто.

Қўйуб бошиға Ҳақ ўз лутфидин тожи «лавлокни»,
Ҳабибин гардидин бўлди мунаввар «қоба қавсайно».

Ҳидоят қилгани йўл бошласун ул зоти бечунга,
Сочиб умматга раҳмат, ул шаҳи авранги моавҳо.

Малойик гирдида саф-саф, хама муҳтожи наълайни,
Шифо излаб талабда Довуду Исову ҳам Мусо.

!

Бериб ҳар қайси пайғамбарга лутфи хўбидин хилъат,
Бўлиб ходим ўшал даргоҳда ҳам Ювшаъ била Яҳё.

Очиб ризвон дарини, умматига мулк этиб тақсим,
Ҳамани хотирин хурсанд этиб, боғишлади маъво.

Ўшандоғ олиҳиммат шеридилни умматудирмиз,
Ҳақиқат боғидин оламда дигар бўлмади пайдо.

Дуои сидку ихлосу ниёзу роҳи ожизлик,
Тилида зикри уммат, дилда «Субҳоналлази исро».

Ҳама сармойи иймон у шаҳпи ҳимматидиндур,
Вагарна ҳаббага арзимас «дунёву мофиҳо».

Тили Ҳақни каломига мунаввар онқадар шомил,
«Алам нашрах» тарозу рўзгори сураи «Тоҳо».

Шафоат вақтида Машрабга тўккин Мабдайи нури

Тарозуи амални вазн қилғон вақтида фардо.

* * *

Жаҳонда шодмони излама хў айлагин ғамга,
Назар қилмоқ керак ҳар лаҳза кори мотақаддамга.

Назар қилмангми охир кори Барсисо нечук бўлди,
Топиб халқига душман, шайхни еткурди жаҳаннамга.

На қоҳишларни кўрди мулки фирдавсга Сафиуллоҳ,
Зарар еткурди душман охири бобои Одамга.

Маломат асли покдомонларгадур, ташвиш кўб қилма,
На бўҳтонларни тоқти халқ шундоғ пок Марямга.

Йиқилғон бомни тахтида ўлтурмоқ хато эрмиш,
Агар мардсан таъассуф айла ул Иброҳим Адҳамга.

Кажийи гарданинг сармойи иймони комилдур,
Нузули раҳмат эрмиш лутфи Ҳақдин гардани хамга.

Мақоми офият маҳмуд, Машраб, Мабдайи нури,
Илоҳо, манга ҳам еткуру ҳам халқи бу оламга.

* * *

Адуни қонини тўкмакка ҳамчун тиғи бурро бўл,
Рафиқи бадзабондин, эй биродар, даст кўтах бўл.

Кимидин тегса осойиш, ани бошидин айлангин,
Ёмонни захматин тортгунча бир манзилда пинҳон бўл.

Сареки, бўлса гарданкашлиги андин умид этма,
Фалокатхонадин қоқ доманинг мисли шаҳаншо бўл.

Худодин ҳиммати излаб, такаббур уйини бузгин,
Ҳақиқат осмонига ҳамнишини руҳи Исо бўл.

Келиб олдимга душман, кунда минг таъзим қилсун деб,
Агар кўнгулга бордур бу румузлар, аҳли тақво бўл.

Фано бирла бақони ўртасида манзил айлабсан,
Бу йўлда раҳгузарсан, фориғи дунёву уқбо бўл.

Замона танг-танг деб, ташлама дастингни, эй толиб,
Муҳаммад пешпо урди, санам кел, хасми дунё бўл.

Думи морени ҳар ким қўлга олди, чақмайин қўймас,
Тила дийдорини сан, мунтазири яхши ҳамроҳ бўл.

Дили шўрида Машраб селгоҳи Мабдайи нури
Санам гавҳар талабсан, ҳамчу маллоҳи шу дарё бўл.

* * *

Такаббур аҳлини бошига захролуд ханжар бўл,
Қаерда реши бадомос кўрсанг, анга наштар бўл.

Кимики, бўлди чун помоли душман, дастини тутгин,
Худо уисбатни берса, хасталарга тарбиятгар бўл,

Хасу хошок домонингга эргашса узуб ташла,
Таъаллуқ решасин уз, тобеъи шаръи паямбар бўл.

Деди Ҳақ «иннамо амволукум, авлодукум фитна»,
Буларни борини гарданга олма мисли Ҳайдар бўл.

Қаердин бўйи дард келса, югур чандонки, ҳолинг бор,
Йўлунгда шердил халқ учраса олдида чокар бўл.

Иймонни душманидур нангу номус, эй жигарбандим,
Булардин Мосуво бўлгину пири ҳафт кишвар бўл.

Агар сийнангда дардинг бор, маҳрамларга дард айтгил,
Фироқи яхши улфат ёд қил, куйган бир аҳгар бўл.

Сурохи бор жаҳонни, кавлама таҳтига етмонгдур,
Қаерда кўҳна гўристонни кўрсанг дийдаси тар бўл.

Карам дарёсидин Машрабга ёғди Мабдайи нури
Етушти санга толиб, посбони яхши гавҳар бўл.